

Suomen Liitokiekkoliitto ry:n ympäristösuunnitelma

Hyväksytty liiton hallituksessa 14.2.2022

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	3
Toiminta	3
Tilannekuva	5
Tavoitteet ja toimenpiteet	7
Kestävät liikenneratkaisut	7
Tavoitteet	8
Toimenpiteet	8
Turnaustoiminta	8
Kansainvälinen toiminta	9
Paikallistoiminta	9
Seuranta ja arviointi	9
Materiaaliviisas tapahtumajärjestäminen	10
Tavoitteet	10
Toimenpiteet	10
Seuranta ja arviointi	11
Vaikuttava ympäristöviestintä	12
Tavoitteet	12
Toimenpiteet	12
Arviointi ja seuranta	13
Lähteet	16

Johdanto

Ympäristöstä huolehtiminen on kaikkien yhteinen asia eikä urheilu- ja liikuntasektori tee tässä poikkeusta. Liitokiekkoliitto haluaa omalla toiminnallaan olla mukana edistämässä entistä ympäristöystävällisempää toimintaa ja toteuttamassa urheiluyhteisön yhteistä vastuullisuusohjelmaa. Ympäristöohjelman päätavoite on tunnistaa liiton toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset ja vähentää niitä valituilla toimenpiteillä. Viestinnän tärkeys on huomioitava vahvasti. [1]

Alan kansainvälisellä kattojärjestöllä (WFDF) ei ole jäseniään kohtaa vaatimuksia ympäristöasioiden huomioimisessa. Joissain isoissa kansainvälisissä turnauksissa on kuitenkin huomioitu ympäristöasiat jo vuosia. Tästä hyvänä esimerkkinä on Hollannissa vuosittain järjestettävä Windmill-turnaus. Aiemmin huomio on ollut pitkälti lajittelussa ja jätteen minimoimisessa, mutta nyt halutaan keskittyä myös matkustamisesta syntyviin päästöihin. [2]

Suomen Liitokiekkoliitto saa vuosittain Opetus- ja kulttuuriministeriön yleisavustusta liikuntaa edistäville järjestöille. Vastuullisuuskriteerit ovat yksi osa arviointikriteeristöä, jolla määritellään tuen suuruus. Siten avustuskriteerit toimivat hyvänä ympäristösuunnitelman käynnistäjänä liitollemme. Liito ei näe ympäristösuunnitelmaa taakkana, vaan haluaa aidosti luoda toimivia työkaluja ja vaikutuksia niin omaan toimintaan kuin sen alaisten seurojen arkeen. [3]

Toiminta

Toiminnan tarkoituksena on edistää ja kehittää liitokiekkoilua Suomessa sekä toimia jäsentensä valtakunnallisena yhdistyksenä. SLKL edustaa Suomea kansainvälisessä yhteistyössä ja on WFDF:n varsinainen jäsen.

Liiton toiminnan perustana ovat liikunnan eettiset arvot ja urheilun reilun pelin periaatteet. Liiton toiminnan perustana ovat liikunnan eettiset arvot ja urheilun reilun pelin periaatteet. Lajissa ei ole tuomareita, vaan pelaajat tuomitsevat ottelut itse.

Hallinto koostuu liiton hallituksesta (5-7 jäsentä) ja osa-aikaisesta toiminnanjohtajasta. Lisäksi liitossa toimii lukuisia vapaaehtoisia erilaisissa toimissa. Liiton toimisto- ja varastotila sijaitsee

Sporttitalolla Helsingissä. Toimistotila on jaettu muutaman muun lajiliiton kanssa.

Liitolla on noin 500 jäsentä ja seuroja/peliporukoita on ympäri Suomen noin 30. Liiton toiminta koskettaa hyvin eri-ikäisiä ja -tasoisia pelaajia alakoululaisista keski-ikäisiin saakka.

Suomen liitokiekkoliiton alaisia kilpailutapahtumia järjestetään vuosittain yhteensä 24. Näistä 8 pelataan kesäkaudella ja 16 talvikaudella.

Kesäkauden tapahtumat:

- HiCup-turnaus
- Hietsu Beach Ultimate & beach-SM -turnaus
- Mixed-SM-turnaus
- Single gender -SM-tourit, 2 kpl
- Junioritourit, 2 kpl
- Finaalitapahtuma

Talvikauden tapahtumat:

- Mixed SM-tourit, 2 kpl
- Single gender -tourit sarjatasoineen, 3 x 4 kpl
- Junioritourit, 3 kpl
- Masters-SM-turnaus
- Finaalitapahtuma

Tapahtumien järjestämisvastuita myönnetään seuroille, maajoukkueille tai yksityisille järjestäjätiimeille. Yksittäisen tapahtuman järjestämisen vastualueet on listattu ja esitelty SKLK:n nettisivuilla (<https://ultimate.fi/2020/02/turnauksen-jarjestamisen-vastuualueet/>).

Ympäristöohjeistusta tapahtumien järjestämiselle ei vielä ole.

Lisäksi liitolla on maajoukkue toimintaa lähes vuosittain. Nurmikisojen EM- ja MM-kisat järjestetään normaalisti neljän vuoden sykleissä, samoin seurajoukkueiden MM-kisat. Seurajoukkueiden EM-kisat järjestetään normaalisti joka vuosi. Lisäksi lajissa järjestetään beach-ultimaten EM- ja MM-kisoja, ja uusimpana sisä-ultimaten kisoja Sarjoina ovat avoin, mixed ja naiset. Lisäksi osassa kisoista on eri ikäluokille omia sarjoja tai kisoja

Pelialustana toimii kesäisin nurmi/tekonurmi ja rantahiekka, sisäkaudella puolestaan pelataan liikuntahalleissa ja pelialustana on parketti tai muovimatto. Maajoukkueuiminnassa sisäkaudellakin harjoitellaan usein tekonurmialustalla halleissa.

Pelien järjestämisessä pääasialliset välineet ovat pelikelpoinen frisbee (liitokiekko), merkkikartiot ja tulostaulut. Kenttäviivojen merkitsemiseen käytetään kesäkaudella maalia tai talkkia ja halleissa teippiä. Pelien pöytäkirjat tehdään tyypillisesti paperille.

Liitossa ei aiempina vuosina ole ollut suunnitelmallista ympäristövastuun huomioimista, mutta jo vuosien ajan toimintatavat hallinnon puolella ovat kehittyneet ympäristöystävällisempään suuntaan. Matkustusta on pyritty tekemään vain silloin, kun se on tarpeellista ja esimerkiksi tulostamisesta on luovuttu lähes kokonaan.

Tilannekuva

Lähdimme ympäristösuunnitelman tekemisessä liikkeelle nykytilanteen tarkastelemisesta. Käytimme apuna Olympiakomitean tarjoamaa kartoitus pohjaa, jota sovelsimme liiton toimintaan sopivaksi. Totesimme, että ympäristövaikutusten ja niihin vaikuttamisen kannalta on järkevintä käsitellä liiton toimintaa neljästä eri näkökulmasta: hallinto, turnaustoiminta, kansainvälinen toiminta ja paikallistoiminta. Hallinto on luonnollisesti yksi välttämätön osa liiton toimintaa. Hallinnon ympäristövaikutukset todettiin kuitenkin pieniksi. Turnaustoiminta, eli sarjapelit, turnaukset ja tapahtumat, muodostavat suurimman osan liiton toiminnasta ja merkittävän osan ympäristövaikutuksista. Kansainvälinen toiminta eli maajoukkueuiminta on ympäristön kannalta merkittävästi erilaista, joten erotimme sen omaksi kategoriakseen. Paikallistoiminnalla tarkoitamme tässä yhteydessä seurojen ja joukkueiden harjoitus- ja kilpailutoimintaa, johon liitolla on vaikutusta, mutta ei suoraa päätösvaltaa.

Lomakkeessa on käytetty arviointiasteikkoa 1-3, jossa 1=vähäinen vaikutus ja 3=suuri vaikutus.

	Hallinto	Turnaus- toiminta	Kansainvälinen toiminta	Paikallis- toiminta
INFRA				
Toimitilat	1	1	1	1
Suorituspaikat ja niiden käyttö	1	2	2	3
Vaikutukset luontoympäristöön	1	1	1	1
Kemikaalit, haitalliset aineet (myös varusteet ja huolto)	1	1	1	1
ENERGIA				
Toimintaan liittyvä energiankulutus (sähkö, lämpö, lämmin vesi)	1	2	1	2
Mahdollisuudet tehostaa energiankäyttöä?	1	1	1	1
ILMASTO				
Ilmastonmuutoksen vaikutukset toimintaan	1	2	2	2
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja varautuminen	1	1	1	1
LIIKENNE				
Järjestön käytössä olevat ajoneuvot	1	1	1	1
Matkustaminen (toimihenkilöiden, urheilijoiden, ym. toimintaan osallistuvien matkat ja majoitus)	1	3	3	3
HANKINNAT JA MATERIAALITEHOKKUUS				
Tavaroiden ja palveluiden hankinta	1	2	2	2
Materiaalitehokkuus	1	2	2	1
Jätteet ja materiaalien kierrätys:	1	2	2	2
YMPÄRISTÖVIESTINTÄ JA VAIKUTTAMINEN	1	2	1	2
YHTEISTYÖKUMPPANUUDET	1	1	1	1

Tavoitteet ja toimenpiteet

Nykytilan kartoittaminen paljasti, että liikenteellä on selvästi suurimmat ympäristövaikutukset liiton toimintaan liittyen. Lisäksi tunnistimme, että tapahtumajärjestämisessä olisi paljon mahdollisuuksia ympäristöystävällisemmille valinnoille. Kolmanneksi teemaksi valitsimme viestinnän, koska liitolla on vaikutusvaltaa laajemmin kuin päätösvaltaa.

Toimenpiteiden aikataulut on koottu taulukkoon dokumentin loppuun. Vuosi 2024 on varattu mahdollisesti tarvittavien muutosten tekemiseen ja toiminnan vakiinnuttamiseen.

Kestävät liikenneratkaisut

Liikennepäästöt ovat suurin liiton toimintaan liittyvä ympäristövaikutuksien lähde. Liikennepäästöt koostuvat hallinnon, liiton turnaustoiminnan, kansainvälisen toiminnan ja paikallistoiminnan päästöistä. Hallintoon liittyvät liikennepäästöt ovat pienet, koska liitto työllistää vain yhden ihmisen, joka kulkee pääasiassa junalla, ja valtaosa liiton hallintoon liittyvistä kokouksista järjestetään etänä. Siksi keskitymme tässä osiossa liiton turnaustoiminnan, kansainvälisen toiminnan ja paikallistoiminnan liikennepäästöihin.

Turnaustoimintaan liittyvää liikennettä on kilpasarjoihin ja muihin liiton järjestämiin turnauksiin liittyvä matkustaminen. Tyypillisesti turnauksiin saapuu joukkueita eri puolilta Suomea kimpakyydeillä autoillen.

Kansainvälinen toiminta koostuu maajoukkuetoiminnasta. Maajoukkueet harjoittelevat leireillä Suomessa ja osallistuvat turnauksiin ulkomailla, joten matkustamiseen sisältyy myös lentämistä. Liikenteen määrä on merkittävästi pienempi kuin turnaustoiminnassa, mutta lentojen takia ympäristövaikutukset ovat kuitenkin huomattavat.

Paikallistoiminnalla tarkoitetaan liiton vaikutuspiirissä tapahtuvaa toimintaa, johon liitolla on vaikutusvaltaa mutta ei päätösvaltaa. Paikallistoimintaa eli liiton alaisten seurojen toimintaa ovat esimerkiksi seurojen harjoitukset ja seurojen järjestämät turnaukset. Harjoituksiin matkustetaan tyypillisesti paikkakunnan sisällä, joten yksittäisen matkan päästöt ovat pienemmät, mutta kokonaisvaikutus on silti iso, koska osallistujia on enemmän ja harjoituksia huomattavasti useammin kuin turnaustoimintaa. Seurojen järjestämien turnausten liikennepäästöt ovat

samankaltaisia kuin liiton järjestämien turnausten (kts. yllä), mutta liiton vaikutusmahdollisuudet niihin ovat pienemmät.

Tavoitteet

Tavoitteena on vähentää liikenteen päästöjä liiton turnaustoiminnassa, kansainvälisessä toiminnassa ja paikallistoiminnassa.

Toimenpiteet

Alla esitellään toimenpiteet, joilla edistetään pyrkimystä saavuttaa tässä suunnitelmassa esitelty kestävän liikkumisen tavoitteet.

Turnaustoiminta

Turnauksia järjestetään useilla paikkakunnilla ympäri Suomen, ja osallistujat matkustavat turnauksiin satojen kilometrien päästä. Tyypillisesti turnauksiin kuljetaan kimpakyydeillä autoillen, joskus myös junalla tai lentäen. Junalla kulkeminen olisi ympäristöystävällisempi ratkaisu, mutta sitä rajoittavat esimerkiksi tottumukset, aikatauluhaasteet sekä paikallisliikenteen puute turnauspaikan ja majoituksen välillä.

1. Julkisten kulkuvälineiden aikataulujen huomioiminen turnausaikatauluissa

Jos turnauksessa pitää olla paikalla esimerkiksi ennen kuin ensimmäinen juna on saapunut paikkakunnalle, se estää tehokkaasti ympäristöystävällisemmän valinnan tekemisen. Turnausaikataulut tehdään turnausilmoittautumisten jälkeen, joten ilmoittautumisen yhteydessä pyydetään osallistuvilta joukkueilta tiedot heille sopivien junien ja muiden julkisten kulkuvälineiden aikatauluista ja sovittaa turnausaikataulut niihin mahdollisuuksien mukaan.

2. Joukkueiden kannustaminen ympäristöystävällisempään matkustamiseen: järjestetään ideointikisa/kysely

Selvitetään kyselyn avulla, miten kestävätkä liikenneratkaisut saataisiin parhaiten osaksi turnaustoimintaa. Kysytään liiton jäseniltä sekä esteistä ja asenteista että pyydetään ideoita, jotka vaikuttaisivat matkustamiseen. Toiminnanjohtaja selvittää kyselyn toteuttajatahon myöhemmässä vaiheessa.

Kansainvälinen toiminta

1. Velvoitetaan pelaajat ottamaan selvää vaihtoehtoista lentämiseksi kansainvälisissä turnauksissa
2. Suositetaan suoria lentoja ja kannustetaan osallistujia harkitsemaan vapaaehtoisia päästökompensaatioita

Kansainvälisen toiminnan päästöt liittyvät ennen kaikkea lentämiseen.

Paikallistoiminta

1. Kannustetaan seuroja ja peliporukoita osallistumaan valtakunnalliseen pyöräilyviikkoon pyöräilemällä treeneihin viikon ajan.

Vuonna 2022 valtakunnallinen pyöräilyviikko on 6.-15.5.2022. Viestitään seuroille ja liiton jäsenille kampanjasta ja pyydetään osallistuvia seuroja ja peliporukoita viestimään osallistumisestaan sosiaalisessa mediassa ja merkitsemään julkaisut sovitusti. Arvotaan osallistuneiden kesken pieni palkinto.

2. Kimppakyytialustan suosittelu seuroille ja peliporukoille treenimatkojen jakamiseen

Kimppakyytien käyttäminen verrattuna yksityisautoiluun on hyvä vaihtoehto, silloin kun julkisten käyttö ei ole mahdollista. Kyytien sopiminen on kuitenkin välillä työlästä ja vaatii selvittelyä. Sopivalla kimppakyytialustalla helpotettaisiin sopimista ja sitä kautta lisättäisiin sen käyttöä. Toiminnanjohtaja osallistaa jäsenistöä sopivan ratkaisun etsimisessä.

3. Palkitaan vuosittain yksi seura ympäristöystävällisyyden perusteella
  - a. Luodaan kriteeristö, valitaan palkinto ja annetaan sille nimi.
  - b. Viestitään seuroille asiasta ja aloitetaan palkinnon myöntäminen.

Seuranta ja arviointi

Tarkastellaan vuosittain toimintakertomuksen yhteydessä, onko suunnitellut toimenpiteet tehty ja onko niillä haluttuja vaikutuksia.

Materiaaliviisas tapahtumajärjestäminen

Tavoitteet

Tavoitteena on järjestää tulevaisuudessa ympäristön hyvinvoinnin huomioivia tapahtumia, joissa pyritään materiaali- ja energiahävikin minimoimiseen sekä syntyvien jätteiden kierrätykseen. Tapahtumien järjestäjiltä odotetaan kykyä ohjata osallistujia vastuulliseen toimintaan.

Ultimaten tapahtumissa materiaalivirrat ovat suhteellisen vähäisiä. Lajin kannalta merkittävien materiaalivirta ovat pelikiekot, joita otetaan käyttöön vuosittain noin sata. Rikkoutuneesta tuotteesta ei saa aiheutua haittaa tapahtumalle, joten esimerkiksi pelin aikana vääntynyt kiekko tulee pelin sujuvuuden takaamiseksi vaihtaa välittömästi ehjään. Kuluneiden kiekkojen jatkokäyttöä tulee edistää.

Toimenpiteet

1. Kaikki hankinnat ovat harkittuja ja hankinnoissa painotetaan kierrätysmateriaaleista valmistettuja tuotteita. Samoin ruokailussa huomioidaan ympäristönäkökulmat.

Liitto hankkii uusia tapahtumiin liittyviä tarvikkeita vain tarpeeseen, ja tällöinkin kiinnitetään huomiota tuotteiden alkuperään ja valmistusmateriaaliin. Suositaan mahdollisuuksien mukaan kierrätysmateriaalista valmistettuja tuotteita. Liitto ylläpitää listaa turnausten järjestämiselle välttämättömistä tarvikkeista, jotta uusien hankintojen suunnittelu on selkeää ja johdonmukaista eikä tapahtumia varten hankita uutena mitään ylimääräistä. Suositaan kiertopalkintoja ja siirrytään paperisten pelipöytäkirjojen käytöstä digitaalisiin versioihin.

Mikäli tapahtumavastaava järjestää osallistujille mahdollisuuden ruokailuun kilpailun aikana, suositaan kotimaisista raaka-aineista valmistettua sekä lähellä tuotettua ruokaa. Kasvisruokavaihtoehto tulee aina olla tarjolla. Ruokatarjoilun yhteydessä vältetään kertakäyttöastioiden jakamista, mikäli sille ei ole erityistä tarvetta. Tapahtumavastaava kannustaa osallistujia käyttämään omia retkiastioita, esimerkiksi tarjoamalla alennuksia turnauskahviosta.

2. Materiaalien uudelleenkäyttöä tehostetaan entisestään.

Tapahtumissa käytettäviltä tuotteilta edellytetään pääosin kestävyyttä ja pitkää käyttöikää. Liiton varusteet kiertävät tapahtumasta toiseen joukkueiden mukana. Rikkoutumiselle ja nopealle

kulumiselle alttiita tuotteita, esimerkiksi pelikiekkoja pyritään tapahtumien ulkopuolella säilyttämään suojassa ylimääräiseltä rasitukselta. Kilpailukäyttöön liian kuluneet kiekot toimitetaan tapahtumavastaavan toimesta liitolle, jolloin niitä voidaan edelleen käyttää esimerkiksi lajidemoissa tai niitä voidaan myydä tai lahjoittaa kouluille. Finaalitapahtumassa järjestäjä tarjoaa pelaajille helpon mahdollisuuden palauttaa ylimääräiset mitalit uudestaan kiertoon.

3. Turnausten järjestämisestä syntyvät jätteet kierrätetään mahdollisimman kattavasti tapahtumajärjestäjien toimesta.

Turnausten järjestämisestä syntyvät jätteen kierrätetään mahdollisimman kattavasti tapahtumajärjestäjien toimesta. Liitto lisää kiertäviin turnausvarusteisiin jätteidenkierrätykseen tarvittavat asiat. Turnausjärjestäjä pystyttää kierrätyspisteet turnauspaikalle. Ainakin biojätteille sekä keräyspulloille- ja tölkeille järjestetään erillisiä keräysasioita. Tapahtumajärjestäjä tiedottaa kierrätysmahdollisuuksista paikan päällä sijaitsevien opasteiden lisäksi sosiaalisen median kanavien (esim. Facebook) tapahtumailmoituksissa sekä tapahtumiin osallistuville jaettavien lisätietojen ohessa. Kierrätysmahdollisuuksia voi tulevaisuudessa monipuolistaa, mikäli biojätteen ja panttipullojen ja -tölkkien keräys havaitaan mielekkääksi ja toimivaksi ratkaisuksi. Esimerkiksi pahvinkeräyksen järjestämisistä voi harkita.

Jos tapahtumalla ei ole varsinaista järjestäjää, liitto jakaa vastuut osallistuvien joukkueiden kesken.

Seuranta ja arviointi

Edellä listattujen toimenpiteiden tehokkuutta ja toimivuutta seurataan ja arvioidaan jokaisen kauden jälkeen toteutettavan liiton palautekyselyn yhteydessä. Palautekysely teetetään sekä osallistujille että järjestäjille. Lisäksi ensimmäisenä kautena tehostetun kierrätyksen käyttöönoton alettua kunkin tapahtuman jälkeen liitto lähettää osallistuneille palautekyselyn, johon yhdistetään tiedustelu tapahtuma-alueen yleisestä siisteydestä sekä siitä, miten vaivattomaksi kierrätys oli tehty käytännössä ja oliko kierrätysmahdollisuuksista tiedotettu riittävästi etukäteen. Tältä pohjalta jätehuoltoa voi kehittää entistä toimivammaksi.

Tapahtumajärjestäjä tarkkailee kilpailutapahtumissa syntyvän sekajätteen määrää ja seuraa tarjottujen kierrätysmahdollisuuksien hyödyntämistä ja raportoi liitolle merkittävistä huomioista. Jos liitossa havaitaan, että jotain tapahtumissa käytettävää tarviketta on tarve hankkia jatkuvasti lisää rikkoutumisen tai nopean kulumisen vuoksi, etsitään kestävämpi vaihtoehto.

Osa toimenpiteistä on sellaisia, ettei niiden toteutuminen vaadi erillistä palautekyselyä. Näiden

toimenpiteiden toteutuminen tarkastetaan toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä. Toimenpiteiden käytännön toteuttaminen suunnitellaan kausisuunnittelun yhteydessä.

Vaikuttava ympäristöviestintä

Liiton ympäristötavoitteiden saavuttaminen ja hiilijalanjäljen pienentäminen vaatii onnistunutta viestintää, jonka avulla kestävätkä toimintatavat on mahdollista jalkauttaa osaksi liiton ja sen alaisten seurojen jokapäiväistä toimintaa.

Tavoitteet

Kestävyys-/ympäristöviestinnästä tehdään yksi liiton viestinnän kulmakivistä. Liiton viestintäsuunnitelma päivitetään vastaamaan ja tukemaan liiton ympäristösuunnitelmaa.

Liitto kannustaa ja tukee seuroja aktiivisesti niiden kestävyystoiminnassa ja -viestinnässä.

Liitto osallistuu ja kannustaa seuroja ja henkilöjäseniään osallistumaan kestävätkä kehityksen mukaisiin teematapahtumiin ja -viikkoihin mahdollisuuksien ja käytettävissä olevien resurssien mukaan.

Toimenpiteet

1. Viestintäsuunnitelman päivittäminen

Liiton viestintäsuunnitelma päivitetään vastaamaan liiton ympäristösuunnitelmaa. Kestävyys nostetaan yhdeksi viestinnän pääteemoista, minkä lisäksi viestintäsuunnitelmassa määritellään konkreettiset toimenpiteet, joilla vastataan tässä ympäristösuunnitelmassa esitettyihin vaikuttavan ympäristöviestinnän tavoitteisiin.

Osaksi viestintäsuunnitelmaa luodaan kestävien teematapahtumien ja -viikkojen vuosikello sekä määritellään, mihin vuosikellon tapahtumiin liitto osallistuu.

2. Kestävätkä toiminnan ohjeistuksen luominen

Liitto laatii alaisilleen seuroille kattavan kestävyysohjeistuksen, jonka pääpaino on tämän ympäristösuunnitelman keihäänkärjissä eli liikennepäästöjen vähentämisessä ja materiaaliiviisaassa tapahtumajärjestämisessä.

Lisäksi ohjeistuksessa neuvotaan, miten seura voi omissa kanavissaan viestiä pelaajilleen, kannattajilleen ja muille sidosryhmilleen kestävästä toiminnastaan sekä kannustaa omia seuraajiaan kestäviin toimintatapoihin.

3. Kestävyysaiheisten viestintäsältöjen ja -materiaalien tuottaminen seurojen käyttöön

Liitto tuottaa seurojen käyttöön valmiita kestävyysaiheisia viestintämateriaaleja esimerkiksi verkkosivuilla ja sosiaalisen median kanavissa käytettäväksi. Sisällöissä keskitytään tässä ympäristösuunnitelmassa esitettyihin teemoihin sekä viestintäsuunnitelmassa määriteltyihin teematapahtumiin ja -viikkoihin.

Arviointi ja seuranta

Seuraavassa taulukossa on koottuna tavoitteet, toimenpiteet, aikataulu, vastuuhenkilöt ja seuranta sekä arviointi.

Tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuuhenkilöt	Arviointi ja seuranta
Liikennepäästöjen vähentäminen: Turnaustoiminta	Julkisten kulkuvälineiden aikataulujen huomioiminen turnausaikatauluissa	2022	Sarjavastaavat	Toimintakertomus
	Kysely liiton jäsenille turnausmatkustamiseen liittyen	2023	Toiminnanjohtaja/ Viestintätiimi	Toimintakertomus
Liikennepäästöjen vähentäminen: Kansainvälinen toiminta	Junamatkustamisen mahdollisuuksiin tutustuminen myös kansainvälisissä turnauksissa	2023	Joukkueiden managerit	Toimintakertomus
	Suositaan suoria lentoja ja kannustetaan vapaaehtoisin päästökompensoituihin	2023	Pelaajat/ joukkueiden managerit	Toimintakertomus
Liikennepäästöjen vähentäminen: Paikallistoiminta	Kannustetaan seuroja/joukkueita osallistumaan valtakunnalliseen pyöräilyviikkoon ja liikkumaan treeneihin pyörällä	2022	Toiminnanjohtaja/ Viestintätiimi	Osallistujien/julkaisujen määrä/ toimintakertomus

	Kimppakyytialustojen selvitys ja suosittelu	2023	Toiminnanjohtaja	Toimintakertomus
	Ympäristömyönteisen seuran palkitseminen: kriteeristön luominen ja palkinnon lanseeraus	2023-2024	Toiminnanjohtaja/Hallitus	Toimintakertomus
Materiaaliviisas turnausjärjestäminen: Kaikki hankinnat ovat harkittuja ja hankinnoissa painotetaan kierrätysmateriaaleista valmistettuja tuotteita. Samoin ruokailussa huomioidaan ympäristönäkökulmat.	Hankitaan uusia tapahtumiin liittyviä tarvikkeita vain tarpeeseen, ja tällöinkin kiinnitetään huomiota tuotteiden alkuperään ja valmistusmateriaaliin.	Käytössä	Toiminnanjohtaja	Materiaalihankinnat tilinpäätöksessä.
	Suositaan kiertopalkintoja.	Käytössä	Toiminnanjohtaja	Palkintobudjetin seuraaminen
	Suositaan kotimaisista raaka-aineista valmistettua sekä lähellä tuotettua ruokaa. Tarjotaan kasvisruokavaihtoehto.	Kesä 2022	Tapahtumajärjestäjä	Palautekysely turnausjärjestäjälle tapahtuman jälkeen ja pelaajille kauden lopuksi.
	Suositaan osallistujien omia astioita ja vältetään kertakäyttöastioita.	Talvi 2022	Tapahtumajärjestäjä	
	Siirrytään paperisista pöytäkirjoista sähköisiin.	Kesä 2023	Toiminnanjohtaja/ pelikonevastaava	Toimintakertomus
Materiaaliviisas turnausjärjestäminen: Materiaalien uudelleenkäyttöä tehostetaan entisestään.	Kilpailukäyttöön liian kuluneet kiekot palautetaan liitolle.	Käytössä	Tapahtumajärjestäjä	Toimintakertomus
	Pelaajille tarjotaan mahdollisuus palauttaa mitalit uusiokäyttöä varten.	Kesä 2022	Finaalitapahtuman järjestäjä	Palautekysely pelaajille
Materiaaliviisas turnausjärjestäminen: Turnausten järjestämisestä syntyvät jätteet kierrätetään mahdollisimman kattavasti	Jätteiden kierrätykseen tarvittavat välineet liiton turnauksissa.	Kesä 2022	Toiminnanjohtaja	Palautekysely turnausjärjestäjälle tapahtuman jälkeen ja pelaajille kauden lopuksi.
	Kierrätyspisteiden pystytys ja jätteiden loppusijoitus.	Kesä 2022	Turnausjärjestäjä	
	Kierrätysmahdollisuudesta tiedottaminen.	Kesä 2022	Turnausjärjestäjä	
Vaikuttava ympäristöviestintä: Viestintäsuunnitelman päivittäminen	Liiton viestintäsuunnitelma päivitetään ympäristösuunnitelman mukaisesti.	Kevät 2022	Toiminnanjohtaja/ Viestintätiimi	Viestintäsuunnitelmaa tulee tarkastella vuosittain ja tehdä siihen tarvittavaksi havaitut muutokset.

Vaikuttava ympäristöviestintä: Kestävän toiminnan ohjeistus	Seurojen käyttöön luodaan kattava ohjeistus, jossa seuroja ohjeistetaan toimimaan kestävästi ja viestimään kestävyystoimenpiteistään.	2022 aikana, toimitetaan seuroille keväällä 2023	Toiminnanjohtaja/ Viestintätiimi	Vuoden 2023 päätteeksi kysytään, onko ohjeistus koettu seuroissa hyödylliseksi ja onko seuroissa herännyt kehitystoiveita ohjeistuksen suhteen.
Vaikuttava ympäristöviestintä: Kestävyysaiheiset viestintäsällöt ja -materiaalit	Seurojen käyttöön luodaan valmiita, tämän ympäristösuunnitelman mukaisia kestävyysaiheisia viestintäsältöjä ja -materiaaleja.	2023	Toiminnanjohtaja/ Viestintätiimi	Vuoden 2023 päätteeksi tehdään seuroille kysely materiaalien käytöstä sekä mielipiteitä siitä, ovatko materiaalit olleet hyödyllisiä ja mitä kehitettävää niissä olisi.

Ohjelma on voimassa vuoden 2024 loppuun ja sitä päivitetään, mikäli päivitystarpeita ilmenee.

Lähteet

[1]

<https://www.olympiakomitea.fi/uploads/2020/02/ee3bcc3b-urheiluyhteison-vastuullisuusohjelma-2020-2024.pdf>, viitattu 25.1.2022

[2] <https://www.windmilltournament.com/blog/Sustainability-bids>, viitattu 25.1.2022

[3] <https://okm.fi/-/liikuntaa-edistavien-jarjestojen-yleisavustus>, viitattu 25.1.2022